

и мащерка. Разпръсква ги из цялата къща, за да прогонят русалиите и да предпазят дома от тях, „да не го блъскат русалиите”. Вечер не се отваря вратата на никога, защото русалиите имат способността да си преправят гласа. Тази забрана трябва да се спазва особено от бременните жени. „Ако чуе някой да я вика ношно време, не трябва да отваря, щоту ношта я вика, лъжи я” (Съботинова 2009: 364).

По време на Русалската неделя във Видинско в калушарските игри²⁹ участват и цигани. В маскирането се разменят ролите – извършва се ритуална смяна на пола. Жените се преобличат като мъже и си правят мустаци, мъжете са като жени и така обикалят по къщите. През тази седмица жените не спят от страх да не ги “хванат русалиите”. Влашките цигани от Видин могат да лекуват разболелите се от русалска болест (лудост – б.а.). В края на XIX век те все още пазят традицията за преобличанията и игрите на Русалската неделя, позабравени вече сред местното население (Арнаутов 1972: 141).

Така чрез поредица от ритуални действия и в семейната, и в календарната обредност се показва мястото на индивида и отношението на останалите към него. То е регламентирано и определя положението му в социалното пространство.

²⁹ Калушарски игри са характерни танци, които се изпълняват от калушарите. Това са избрани хора, които лекуват с магически танци и билки болните от „русалска” болест.